

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Operacja pn. Wsparcie przygotowawcze współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej
w ramach działania 8.2.14. M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Konsultacje społeczne

na temat wykorzystania środków Unii Europejskiej

w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020

na rzecz rozwiązywania problemów mieszkańców obszaru „Między Prosną a Wartą”

Bolesławiec, 27 sierpnia 2015 roku.

Terminologia:

Obszar „Między Prosną a Wartą” obejmuje Gminę Klonowa z powiatu sieradzkiego oraz 7 gmin powiatu wieruszowskiego: Bolestawiec, Czastary, Galewice, Lututów, Łubnice, Sokolniki, Wieruszów.

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) – dokument, który stanowi podstawę do działań podejmowanych przez **Lokalną Grupę Działania (LGD)** w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Istota LSR polega na wskazaniu kierunków rozwoju obszaru objętego LSR. Zasadniczym celem pracy nad strategią jest poszukiwanie i zdefiniowanie tych kierunków. Podstawą LSR jest identyfikacja najważniejszych problemów lokalnej społeczności.

Problem - negatywny stan rzeczy, niekorzystne warunki, które istnieją zamiast pożądanych lub wymaganych.

Wprowadzenie

„Między Prosną a Wartą” – LGD podjęła działania w celu przystąpienia do inicjatywy LEADER objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

Udział w działaniach LEADER-a umożliwia „Między Prosną a Wartą” – LGD pozyskanie środków Unii Europejskiej na realizację przedsięwzięć mających na celu zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej.

Warunkiem uzyskania tych środków przez OSP, koła gospodyń, samorząd gminny i inne organizacje, a także przez przedsiębiorców jest opracowanie przez Lokalną Grupę Działania „Między Prosną a Wartą” lokalnej strategii rozwoju dla obszaru swojego działania.

Podstawą dla lokalnej strategii rozwoju są szerokie konsultacje społeczne.

Konsultacje społeczne
na temat wykorzystania środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020
na rzecz rozwiązywania problemów mieszkańców obszaru „Między Prosną a Wartą”
Bolesławiec, 27 sierpnia 2015 roku

Cel spotkania

Celem spotkania jest uzyskanie przez LGD informacji o potrzebach (problemach) mieszkańców obszaru „Między Prosną a Wartą” oraz wspólne określenie celów lokalnej strategii rozwoju.

Program spotkania

- Prezentacja diagnozy obszaru objętego strategią
- Prezentacja wstępnej listy problemów i propozycji ich rozwiązania przygotowanych przez LGD
- Przeprowadzenie analizy mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń dla rozwoju obszaru objętego LSR (analiza SWOT) na podstawie propozycji zgłaszanych przez uczestników spotkania
- Określenie problemów istotnych dla lokalnej społeczności
- Sformułowanie celów strategii i analiza tych celów
- Przedstawienie propozycji przedsięwzięć, które będą podstawą realizacji LSR
- Przedstawienie propozycji konkretnych operacji, które mogą być realizowane w ramach realizacji LSR
- Określenie wskaźników realizacji LSR

Diagnoza – opis obszaru i ludności

Spójność obszaru planowanego do objęcia LSR

Obszar „Między Prosną a Wartą” planowany do objęcia Lokalną Strategią Rozwoju jest spójny przestrzennie (w szczególności jest spójny w kontekście geograficznym *wg Poradnika dla lokalnych grup działania w zakresie przygotowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020, str.90*) i znajduje się w jednym obrysie. Granica obszaru „Między Prosną a Wartą” przebiega wzdłuż granic administracyjnych gmin. Powierzchnia obszaru LGD „Między Prosną a Wartą” wynosi 672 km kwadratowych.

Obszar „Między Prosną a Wartą” jest spójny nie tylko przestrzennie, ale również w zakresie osadniczym, demograficznym, ekonomicznym i komunikacyjnym, dlatego problemy mieszkańców są w dużej mierze zbieżne. Występują zatem korzystne warunki do przygotowania lokalnej strategii, w taki sposób, aby odpowiadała na problemy znacznej części mieszkańców całego obszaru.

Więcej informacji w materiałach na konsultacje

Obszar „Między Prosną a Wartą” planowany do objęcia LSR z wyszczególnieniem gmin członkowskich oraz powiatów ościennych

Usytuowanie obszaru „Między Prosną a Wartą” na tle mapy powiatów województwa łódzkiego

Diagnoza – opis obszaru i ludności

Liczba mieszkańców

L.P.	Gmina	ogółem		
		ogółem	mężczyźni	kobiety
		2013		
		osoba		
1	Klonowa	2 982	1 464	1 518
2	Bolesławiec	4 079	2 074	2 005
3	Czastary	3 985	1 979	2 006
4	Galewice	6 198	3 086	3 112
5	Lututów	4 615	2 294	2 321
6	Łubnice	4 155	2 048	2 107
7	Sokolniki	4 890	2 436	2 454
8	Wieruszów	14 338	7 005	7 333
	Razem	45 242	22 386	22 856

Źródło: GUS. Stan na koniec 2013 r.

Diagnoza – opis obszaru i ludności

Osoby w wieku 20 – 69

L.P.	Gmina	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69
1	Klonowa	247	213	219	193	194	198	169	186	165	108
2	Bolesławiec	287	317	292	289	287	287	290	314	241	222
3	Czastary	277	312	323	305	271	240	259	276	263	176
4	Galewice	491	459	488	463	461	381	431	441	354	250
5	Lututów	345	354	369	303	304	279	318	341	283	189
6	Łubnice	337	301	301	312	263	268	285	270	206	202
7	Sokolniki	342	344	385	397	336	307	310	341	315	238
8	Wieruszów	994	1 057	1 195	1 173	1 001	866	912	1 111	1 013	745
	Razem	3 320	3 357	3 572	3 435	3 117	2 826	2 974	3 280	2 840	2 130

Źródło: GUS. Stan na koniec 2013 r.

Diagnoza – opis obszaru i ludności

Dochody gmin LGD

L.P.	Jednostka terytorialna	Dochody gmin LGD			
		2011	2012	2013	2014
		zł	zł	zł	zł
1	Klonowa	9 894 527	10 316 367	8 952 529	10 417 558
2	Bolesławiec	12 068 038	10 932 534	10 726 329	12 238 409
3	Czastary	11 752 931	10 832 963	10 330 856	11 304 717
4	Galewice	17 277 130	18 448 389	17 870 403	20 492 291
5	Lututów	12 740 604	14 147 310	14 786 408	14 078 132
6	Łubnice	12 286 924	12 456 079	12 979 609	14 257 190
7	Sokolniki	12 542 824	13 838 408	14 728 440	15 434 291
8	Wieruszów	35 010 461	37 924 479	41 936 163	45 507 144

Źródło: GUS.

Dochody gminy na 1 mieszkańca w gminach LGD

L.P.	Gmina	Dochód na 1 mieszkańca			
		2011	2012	2013	2014
		zł			
1	Klonowa	3 298	3 460	3 027	3 512
2	Bolesławiec	2 952	2 667	2 623	3 006
3	Czastary	2 954	2 724	2 613	2 842
4	Galewice	2 764	2 947	2 865	3 311
5	Lututów	2 721	3 045	3 214	3 048
6	Łubnice	2 967	3 020	3 140	3 438
7	Sokolniki	2 563	2 829	3 016	3 163
8	Wieruszów	2 437	2 648	2 926	3 173
Województwo łódzkie		3 124	3 358	3 370	3 591
(gminy wiejskie)					
Polska		3 444	3 624	3 747	3 971
(gminy wiejskie)					

Źródło: GUS.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 - rok 2014

L.P.	Gmina	Ogółem	liczba działalności na 100 mieszkańców	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	budownictwo	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	transport i gospodarka magazynowa	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	edukacja	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
1	Klonowa	107	3,6	14	1	20	0	12	26	14	0	3	4	0	6	1	1	2	1	2
2	Bolesławiec	247	6,1	10	1	34	1	31	100	19	7	1	6	0	9	3	6	5	2	12
3	Czastary	210	5,3	5	0	32	3	44	79	18	4	4	4	0	3	6	0	3	0	5
4	Galewice	315	5,1	12	0	60	2	60	97	26	7	2	4	2	12	1	0	13	3	14
5	Lututów	263	5,7	10	1	33	0	46	102	16	6	1	7	1	12	3	4	10	1	10
6	Łubnice	235	5,7	10	0	41	1	39	64	38	7	1	5	1	13	1	4	2	1	7
7	Sokolniki	242	4,9	9	0	40	0	37	87	28	9	3	3	0	7	1	5	6	0	7
8	Wieruszów	1239	8,6	19	2	182	1	161	457	94	24	19	21	6	86	21	19	58	5	64
	Ogółem	2858	6,3	89	5	442	8	430	1012	253	64	34	54	10	148	37	39	99	13	121

Źródło: GUS.
Stan na rok 2014.

**Konsultacje społeczne
na temat wykorzystania środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020
na rzecz rozwiązywania problemów mieszkańców obszaru „Między Prosną a Wartą”
Bolesławiec, 27 sierpnia 2015 roku**

Osoby defaworyzowane istotne z punktu widzenia LSR obecne na obszarze LGD:

- Osoby ubogie,
- Osoby długotrwale bezrobotne,
- Osoby niepełnosprawne,
- Osoby o niskich kwalifikacjach,
- Osoby 50+.

Głównym problemem tych osób są niskie dochody utrudniające egzystencję. Prowadzi to do wyłączenia społecznego.

Osoby te w miarę potrzeb korzystają ze wsparcia pomocy społecznej. W kontekście tworzonej LSR należy podejmować działania zwiększające możliwości zatrudnienia, w tym podejmowania działalności gospodarczej.

Innym obszarem działań, które powinny być zawarte w LSR jest włączenie tych osób do usług społecznych w zakresie kultury i rekreacji.

Osoby długotrwale bezrobotne (powyżej 1 roku)

W 2014 roku na obszarze **7 gmin powiatu wieruszowskiego** zarejestrowane były 603 osoby długotrwale bezrobotne (wg GUS), co stanowi **38,8 %** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W **Gminie Klonowa** było to 35 osób.

Na całym obszarze planowanym do objęcia tworzoną strategią liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 638.

W odniesieniu do tych osób należy podejmować działania aktywizujące w kierunku udziału tych osób w szkoleniach i programach aktywizacji rynku pracy i przeciwdziałania bezrobociu przy udziale potencjalnych pracodawców.

Osoby niepełnosprawne

Diagnoza osób z niepełnosprawnością jest trudna ponieważ brak jest pełnych danych w zakresie populacji osób z niepełnosprawnością czy też w zakresie poszczególnych ich dysfunkcji.

Wyniki spisu ludności 2011 roku wykazały wstępnie, że liczba osób niepełnosprawnych wynosiła 4 697,5 tys., co stanowiło 12,2% ludności kraju. Natomiast w województwie łódzkim, wyniki spisu ludności 2011 roku wykazały, że liczba osób z niepełnosprawnością wynosiła 333,8 tys., co stanowiło 13,1% ludności województwa (wg Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wieruszowskim na lata 2014-2020)

Liczbę osób niepełnosprawnych na obszarze LGD można oszacować na **poziomie 5800 osób**. Są to osoby o zróżnicowanych dysfunkcjach, od lekkich – nie powodujących istotnego utrudnienia w egzystencji, do znacznych wymagających dużego wsparcia.

Istotnym problemem osób niepełnosprawnych są trudności w podejmowaniu pracy. **W odniesieniu do tych osób należy podejmować działania aktywizujące w kierunku udziału tych osób w szkoleniach i programach aktywizacji rynku pracy i przeciwdziałania bezrobociu przy udziale potencjalnych pracodawców oraz podejmowania działalności gospodarczej.**

Osoby w wieku 50 – 64

L.P.	Gmina	Mieszkańcy	50-54	55-59	60-64	Razem 50-64	Udział proc. osób 50 - 64 w liczbie mieszkańców
1	Klonowa	2 982	169	186	165	520	17,4%
2	Bolesławiec	4 079	290	314	241	845	20,7%
3	Czastary	3 985	259	276	263	798	20,0%
4	Galewice	6 198	431	441	354	1 226	19,8%
5	Lututów	4 615	318	341	283	942	20,4%
6	Łubnice	4 155	285	270	206	761	18,3%
7	Sokolniki	4 890	310	341	315	966	19,8%
8	Wieruszów	14 338	912	1 111	1 013	3 036	21,2%
Razem		45 242	2 974	3 280	2 840	9 094	20,1%

Źródło: GUS.

Osoby 50 - 64

Problemem tej grupy osób są małe możliwości zatrudnienia, szczególnie w przypadku utraty pracy.

W Polsce brak jest podmiotów, których misją czy celem działania byłaby poprawa sytuacji na rynku pracy osób powyżej 50-tego roku życia.

Dlatego w planowanej LSR należy przewidzieć działania wspierające te osoby.

Należy podejmować działania aktywizujące w kierunku udziału tych osób w szkoleniach i programach aktywizacji rynku pracy i przeciwdziałania bezrobociu przy udziale potencjalnych pracodawców oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej.

Konieczne jest także przygotowanie pracodawców, tak podmiotów publicznych, jak i niepublicznych do pracy z osobami powyżej 50-tego roku życia.

Społeczeństwo obywatelskie

Formą aktywności społecznej mieszkańców jest zaangażowanie w działania organizacji pozarządowych. Stopień tego zaangażowania wskazuje na wielkość kapitału społecznego.

Na obszarze planowanym do objęcia tworzoną LSR istnieje ok. 50 organizacji pozarządowych. Są to głównie stowarzyszenia działające na rzecz grup mieszkańców lub grup o wspólnych zainteresowaniach.

Tylko część tych organizacji działa aktywnie i posiada potencjalne możliwości występowania i środki z programów unijnych.

W ramach LSR należy przewidzieć zaangażowanie tych podmiotów w działania wynikające z celów LSR. W szczególności mogą być grantobiorcami w ramach projektów grantowych.

Ważnymi podmiotami w tym obszarze są Ochotnicze Straże Pożarne skupiające wiele aktywnych osób. Organizacje te posiadają znaczny potencjał w zakresie pozyskiwania środków na różnorodne działania. Należy spodziewać się, że będą one beneficjentami wielu operacji w ramach tworzonej LSR.

Lista problemów

LGD „Między Prosną a Wartą” **przygotowała listę problemów i propozycji ich rozwiązania.** To rozwiązanie jest podyktowane tym, że LGD, ze względu na liczne i wieloletnie kontakty z lokalną społecznością w poprzednim okresie programowania, ma świadomość istnienia problemów, z których istnienia nie zdają sobie sprawy mieszkańcy obszaru objętego LSR. Często również pomimo świadomości istnienia problemów nie potrafią ich jednoznacznie sformułować.

Na podstawie tej listy **przygotowana została ankieta,** której celem jest wyłonienie problemów najbardziej istotnych dla lokalnej społeczności oraz wskazanie sposobów ich złagodzenia.

Analiza SWOT

Analiza SWOT – metoda identyfikacji i oceny mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń dla rozwoju obszaru objętego tworzoną strategią rozwoju. Zebrane informacje mogą być przedstawione w formie tabeli:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Pozytywne cechy obszaru: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obszaru,	Negatywne cechy obszaru: wszystko to co stanowi słabość, barierę rozwoju, wadę analizowanego obszaru,
SZANSE	ZAGROŻENIA
Pozytywne okoliczności zewnętrzne: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,	Negatywne okoliczności zewnętrzne: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Analiza SWOT dla obszaru „Między Prosną a Wartą”

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Pozytywne cechy obszaru: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obszaru,	Negatywne cechy obszaru: wszystko to co stanowi słabość, barierę rozwoju, wadę analizowanego obszaru,
SZANSE	ZAGROŻENIA
Pozytywne okoliczności zewnętrzne: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,	Negatywne okoliczności zewnętrzne: wszystko to co stwarza dla analizowanego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Przeprowadzając analizę SWOT należy skupić się na **elementach istotnych dla mieszkańców całego obszaru**. Należy starać się **unikać spraw marginalnych** dotyczących niewielu osób.

Problemy najważniejsze dla mieszkańców „Między Prosną a Wartą” - problemy kluczowe:

- Niewystarczająca liczba miejsc pracy, niedobór kapitału niezbędnego do rozwijania i zakładania działalności gospodarczej
- Niski poziom kapitału społecznego połączony z brakiem wiedzy o otoczeniu społecznym o przyrodniczym
- Słaba promocja obszaru „Między Prosną a Wartą”
- Zanikanie lokalnych tradycji oraz degradacja obiektów historycznych i miejsc związanych z lokalną kulturą i historią.
- Małe możliwości w zakresie rekreacji, sportu, mało wydarzeń kulturalnych.

Przykłady konkretnych projektów (operacji) przewidzianych do realizacji w ramach LSR w odniesieniu do poszczególnych problemów kluczowych:

- Dofinansowanie operacji w zakresie zakładania i rozwiania działalności gospodarczej
- Szkolenia, konkursy, promocja,
- Publikacje promujące obszar LGD,
- Festyny promujące lokalne zwyczaje, warsztaty, wystawy, odnowienie miejsc i przedmiotów historycznych, wyposażenie świetlic.
- Budowa placów zabaw, odbudowa świetlic

Określenie celów lokalnej strategii rozwoju

Cele opisane są **jako stany (cechy)** społeczności osiągnięte na skutek realizacji lokalnej strategii rozwoju.

Cele odnoszą się do zdefiniowanych dla tworzonej lokalnej strategii rozwoju **problemów kluczowych**. Realizacja celów przyczyni się do złagodzenia problemów.

Cele tworzonej lokalnej strategii rozwoju (propozycje)

- Społeczność lokalna potrafiąca rozwiązywać swoje problemy ekonomiczne dzięki własnej aktywności z wykorzystaniem lokalnych zasobów.
- Społeczność lokalna potrafiąca dbać o swoje środowisko przyrodnicze, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych. Świadoma znaczenia kapitału społecznego dla własnego rozwój. Świadoma wartości lokalnych zasobów.
- Społeczność lokalna potrafiąca aktywnie dbać o swoje dziedzictwo kulturowe.
- Społeczność lokalna aktywnie i zdrowo spędzająca czas wolny, realizująca własne zainteresowania w oparciu o współpracę i integrację z wykorzystaniem lokalnych zasobów.

Zakresy działań w obszarze każdego celu (przedsięwzięcia):

- Wspieranie aktywności gospodarczej.
- Działania zwiększające wiedzę mieszkańców.
- Działania promocyjne
- Działania na rzecz wzrostu znaczenia społecznego wartości przekazanych przez poprzednie pokolenia oraz zachowanie tych wartości dla dalszych pokoleń.
- Wspieranie rozwoju infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej lub kulturalnej.

Wskaźniki realizacji LSR

Produktu

- liczba inwestycji, liczba imprez, liczba szkoleń, liczba zbudowanych/przebudowanych obiektów, liczba nowych przedsiębiorstw, liczba przedsiębiorstw, które zwiększyły swój potencjał.

Rezultatu

- Liczba utworzonych miejsc pracy
- Liczba osób przeszkolonych
- Liczba publikacji promocyjnych, liczba wydarzeń promocyjnych,
- Liczba uczestników wydarzeń, liczba osób odwiedzających miejsca historyczne poddane renowacji.
- Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej,
- Wzrost liczby osób korzystających z przebudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej,

Wskaźniki realizacji LSR

Oddziaływania

- Wskaźnik dotyczy poprawy stanu lub zmniejszenie zjawisk negatywnych w obrębie całej LGD w długiej perspektywie czasowej.

Dziękujemy za uwagę

www.strategiadlarozwoju.pl

Lokalizacja biura LGD „Między Prosną a Wartą” – Wieruszów, ul. Rynek 1-7,
tel. 62 7813 928, kom. 601 861 060, e-mail: lgd.wieruszow@wp.pl.

Konsultacje społeczne
na temat wykorzystania środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020
na rzecz rozwiązywania problemów mieszkańców obszaru „Między Prosną a Wartą”
Bolesławiec, 27 sierpnia 2015 roku